

Slovenská kultúra v Záhrebe

Tak ako už pravidelne, aj tento rok sa v hlavnom meste Chorvátska konal tradičný jesenný festival súčasnej slovenskej kultúry. Podujatie sa uskutočnilo v dňoch 23. – 25. októbra pod novým názvom „Slovenská kultúra v Záhrebe“ a pod záštitou Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Chorvátsku, s podporou Spoločnosti chorvátsko-slovenského priateľstva v Záhrebe, Lektorátu slovenského jazyka na Filozofickej fakulte Univerzity v Záhrebe, Múzea umení a remesiel a Kina Európa v Záhrebe. Slávnostné otvorenie prebehlo v priestoroch záhrebského Múzea umení a remesiel (MUO) na Námestí republiky a prítomní predstavitelia slovenskej komunity v Záhrebe a diplomatických misií v Chorvátsku si na ňom vypočuli slávnostné príhovory veľvyslanca Slovenskej republiky v Chorvátsku j. E. Juraja Priputena a riaditeľa Múzea Miroslava Gašparoviča, ako aj hudobnú vložku v podaní mladej slovenskej speváčky Barborky Blažencovej, ktorá zaspievala niekoľko slovenských ľudových piesní a na poslednú chvíľu tak dôstojne nahradila bohužiaľ zdravotne indisponovanú známu slovenskú džezovú star Adrienu Bartošovú, ktorá mala na otvorení pôvodne vystupovať.

Zároveň s festivalom bola otvorená aj výstava malieb dvoch významných slovenských výtvarníkov, Lýdie Pataftovej a Mareka Ormandíka. Popri skvelých obrazoch, ktoré sa dali obdivovať v MUO ešte aj týždeň po skončení festivalu, sme sa porozprávali s autormi o ich umeleckej tvorbe, plánoch do budúcnosti i o vzťahu k Chorvátsku. Úspešnú ouvertúru Slovenskej kultúry v Záhrebe príjemne dokonalo občerstvenie v podobe slovenských špecialít a vín vo foyeri Múzea, na ktorom sa popri stretnutí dobrých známych dali nadviazať aj nové kontakty a spríadať nové plány.

Druhý deň pokračoval programom na ďalších lokalitách. Najprv sa popoludní v priestoroch Filozofickej fakulty Univerzity v Záhrebe konal krst učebnice autora článku s priliehavým názvom *Po Slovensku po slovensky*. Učebnica slovenského jazyka a kultúry je určená pre pokročilých učiacich sa, ktorí si môžu pomocou nej prehľbiť nielen svoje jazykové znalosti na úroveň, ktorá im umožní sa v budúcnosti profesionálne zaoberať slovenčinou s učiteľským alebo prekladateľským zameraním, ale zvýšiť si aj kulturologické vedomosti o Slovensku a v prípade menšinových studentov aj národné povedomie. Vy-

davateľom publikácie sú Univerzitné nakladateľstvo FF Press a Spoločnosť chorvátsko-slovenského priateľstva v Záhrebe. Učebnicu autorovi pomohli pokrstiť kolegyne, slovakistky Ľubica Blažencová, PhD a Maja Novkovićová. Prítomné auditorium, ktoré tvorili zástupcovia Veľvyslanectva SR v Chorvátsku, Záhrskej univerzity, Spoločnosti chorvátsko-slovenského priateľstva v Záhrebe, ale predovšetkým študenti slovenského jazyka, bolo na záver svedkom symbolického krstu priehrštím päťkunových mincí, aby bolo jasné, že vedomosti z novej učebnice majú priniesť jej cieľovej skupine nielen množstvo (chorvátskych) pätiiek, ale do budúcnosti aj celkom konkrétny hmotný profit. Účastníci krstu sa potom ešte stihli posilniť malým občerstvením a vydali sa do kina Európa, kde sa o 19-tej hodine premietal v slovenčine s chorvátskymi titulkami kultový film režiséra Juraja Jakubiska *Bathory* (2008). Film, ktorý vznikol v slovensko-česko-maďarsko-britskej koprodukcii, v hlavnej úlohe s pôvabnou Annou Louise Frielovou, dal slušne naplnenej veľkej sále najznámejšieho záhrebského kina príležitosť vychutnať si, ako majster Jakubisko počas dvojhodinového veľkolepého divadla žánrovo balansuje medzi

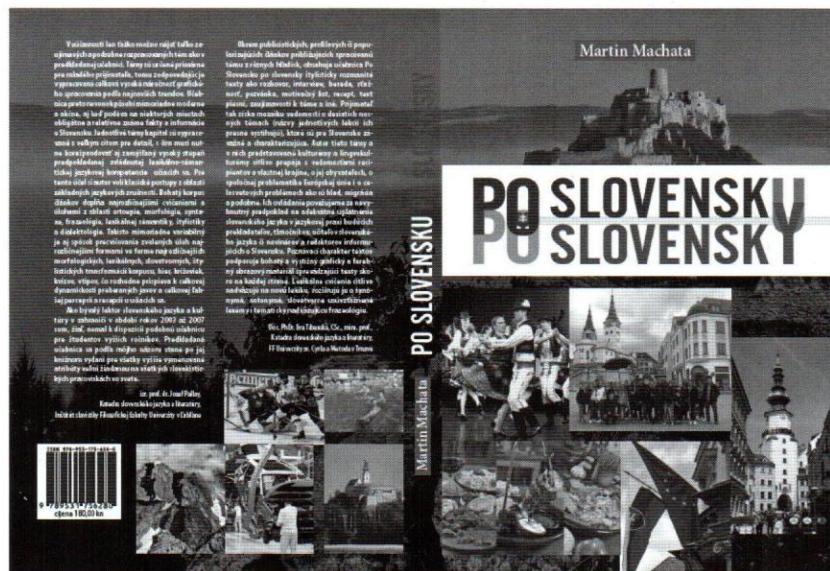
Slávnostné otvorenie Slovenskej kultúry v Záhrebe
(archív Veľvyslanectva SR v Chorvátsku)

Stretnutie so slovenskými spisovateľmi
(archív Veľvyslanectva SR v Chorvátsku)

Slávnostné otvorenie Slovenskej kultúry v Záhrebe (archív Veľvyslanectva SR v Chorvátsku)

Učebnica slovenského jazyka a kultúry *Po Slovensku po slovensky* (B2 – C1), Záhreb 2017

legendou o známej „krvavej gróffe“ s prvkami psychohororu a historickou drámou o žene, ktorej na prelome 16. a 17. storočia patrila veľká časť Uhorska. Koniec príbehu ponechal jeho tvorca nedopovedaný, takže si ho divák mohol ešte dotvoriť podľa vlastného úsudku.

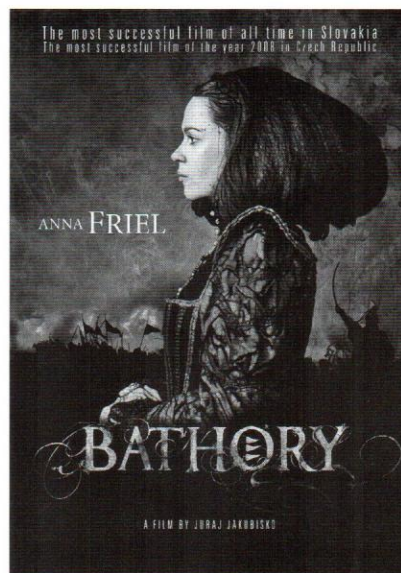
Tretí, záverečný deň festivalu nás zas vrátil na Filozofickú fakultu a pri niesol súčasnú slovenskú kultúru v jej ďalšej podobe. To sa popoludní na čítačku a diskusiu so študentmi záhrebskej slovistiky zastavil v rámci svojej pravidelnej misie *Litera tour* známy slovenský vydavateľ Koloman Kertész Bagala, ktorý o sebe rád vraví, že vydáva najlepšie knihy Slovenska. Vydavateľ, ktorý za posledných 25 rokov vydal vyše 400 titulov pôvod-

nej slovenskej tvorby a objavil pre slovenskú literatúru viaceré mená, ktoré ju dnes úspešne reprezentujú, priviedol tentokrát do Záhrebu dve z nich, a Laco Kerata a Pavol Rankov si stretnutie v plnej prednáškovej sále patrične vychutnali. Veď študenti vyšších ročníkov sa ukázali s ich tvorbou dobre oboznámení, mali načítané ich najnovšie diela a dokonca sa blysl ich vlastnými prekladmi do chorváčtiny a literárnymi interpretáciami. Zaujímavá diskusia sa pohybovala v širokom okruhu tém, od pomerov v dnešnej slovenskej literatúre, tvorivého autorského procesu, cez kultúrnu politiku a literárnu kritiku až po osobné videnie svojej cesty od začínajúceho autora k známemu menu v antológiách súčasnej slovenskej literatú-

ry. Absolutórium za prípravu aj príkladne zvládnutú úlohu moderátorky takmer dvojhodinového programu patrí lektorky slovenského jazyka z Lektorátu slovenského jazyka a literatúry na Filozofickej fakulte Univerzity v Záhrebe Ľubici Blažencovej, PhD. Na záver si účastníci diskusie mohli ešte zakúpiť niečo z knižnej edície KK Bagala, často aj s venovaním a podpisom autora.

Záverom možno skonštatovať, že Slovenská kultúra v Záhrebe splnila svoj cieľ, priblížiť sa záhrebskému publiku aspoň raz ročne v koncentrovanejšom pomere. Počas tejto krátkej zastávky opäť potvrdila, že sa slovenské Múzy nemajú za čo hanbiť. Budeme zvedaví, aké prekvapenie na nás zas zo záhrena vytiahnu na budúci rok.

(M. M.)

Film Juraja Jakubiska *Bathory* (2008)